

Tez Özetleri

Hazırlayan: Yayın Kurulu

BİLGİ VE GELİR SİÇRAMALARININ KARŞILAŞTIRMALI BİR DEĞERLENDİRMESİ: ANTALYA VE İZMİR KENT-BÖLGE ÖRNEĞİ [A COMPARATIVE EVALUATION OF KNOWLEDGE AND INCOME SPILLOVERS: THE CASE OF ANTALYA AND İZMİR CITY-REGIONS]

Hediye Nur Hasırcı

Danışman: Prof. Dr. Ayda Eraydın

Yer Bilgisi: Orta Doğu Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı

Konu Başlıkları: Şehircilik ve Bölge Planlama

Özet

Son zamanlarda ekonomik coğrafya alanındaki görgül çalışmalar iki temel soru ile ilgilenmektedir; ekonomik büyüme ve bilgi mekansal olarak sınırlı mıdır ve ekonomik büyüme ne ölçüde bilgi ile desteklenmektedir. Bu tezde, mekansal ekonometri uygulamaları yardımı ile, ekonomik büyüme ve bilgi ilişkisi "mekansal sıçramalar" açısından değerlendirilmiştir. Kent-bölge tartışmalarının ekonomik büyüme ve bilgi sıçramaları yazınına eklenmesi ile mekandaki sıçramanın daha geniş bir açıdan ele alınması amaçlanmıştır. Seçilen kent-bölgeler olan İzmir ve Antalya örnekleri üzerine yapılan çalışmalarda her ikisinde de mesafe dinamikleri ve mekansal sıçramaların önemini belirten sonuçlar elde edilmiştir. Ayrıca, yapılan analizlerin sonuçları Bilgi Toplumu tartışmalarında beklenen şekilde büyüme ve bilgi sıçramalarının birbirine koşut olmadığını, tam tersine zıt yönlü gerçekleştiğini göstermiştir.

KÜRESELLEŞME SÜRECİNDE YEREL GÜNDEM 21 VE ÇEVRE: ANTALYA ÖRNEĞİ [LOCAL AGENDA 21 AND ENVIRONMENT IN THE PROCESS OF GLOBALIZATION: THE STUDY OF ANTALYA]

Senem Atvur

Danışman: Prof. Dr. Gülser Öztunalı Kayır

Yer Bilgisi: Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı

Konu Başlıkları: Kamu Yönetimi

Özet

Bu çalışmada küreselleşmenin yarattığı dönüşüm sürecinde, Yerel Gündem 21 uygulamalarının, Türkiye ve özeld Antalya kentine yansımaları, tümdengelim yöntemi ile incelenmeye çalışılmıştır. Çalışmada, Gündem 21 öngörülerine dayanarak oluşturulan Antalya Kent Konseyi'nin, belirlenen ilkeler ile uyumu ve özellikle yerel yönetim birimine (Büyükşehir Belediyesi) kararlarını uygulamakta etkililiği üzerinde durulmaktadır. Bu çerçevede Kent Konseyi Çevre Çalışma Grubu'nun 2001-2005 yılları arasındaki toplantı tutanakları incelenmiş, Büyükşehir Belediyesi'ne etkilerinin anlaşılabilmesi için de aynı tarihler arasındaki Meclis gündemleri ile farklı birimlerin Faaliyet Raporları taranmıştır. Yapılan inceleme sonucunda Kent Konseyi'nin toplumda bir duyarlılık yaratabildiği, farklı kesimlerin katılımının sağlandığı bir tartışma platformu oluşturabildiği gözlenmiştir. Bunun yanında Konsey, kararlarını Büyükşehir Belediyesine uygulama ve hesap sorma konusunda yeterli çabayı gösterememektedir. Çalışma gruplarının kararları belediye meclisine yansımaktadır. Kent Konseyi'nin yapılanmasında da, özellikle katılımın artırılması ve çeşitlendirilmesi konusunda, eksiklikler görülmektedir. Bu nedenle Konsey'in tanınırlığını arttıracak, etkisini güçlendirecek ve yerel yönetim üzerinde toplumsal baskıyı somutlaştıracak, sosyal ve politik gücünü arttıracak, toplumun farklı kesimlerini bir araya getirecek somut projeler üretilmesi önem taşımaktadır.

TARİHİ KENT MERKEZLERİNDE KENTSEL DÖNÜŞÜM UYGULAMALARI: ANTALYA ÖRNEĞİ [PRACTICES OF URBAN REGENERATION AT THE HISTORICAL CITY CENTERS: CASE OF ANTALYA]

Melike Gül

Danışman: Prof. Dr. Gülser Öztunalı Kayır

Yer Bilgisi: Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı

Konu Başlıkları: Kamu Yönetimi

Özet

Kent mekânlarının günümüz konfor koşulları ve kullanımına paralel olarak içinde yaşayan topluluklar ile birlikte dönüşümü yaşamın vazgeçilmez bir parçasıdır. Önemli olan bu parçanın planlı ve bütüncül bir biçimde bilimsel yöntemlerle ve katılımcılıkla yaşama dahil edilmesidir. 19. yüzyıla kadar doğal olarak gelişen değişim, sanayinin gelişmesiyle birlikte plan kararlarıyla hız kazanmıştır. Batı'daki kentsel dönüşüm uygulamaları programlı olarak II. Dünya Savaşı sonrasında başlamıştır.

1980'li yıllardan itibaren küreselleşme ve sermayenin sınır tanımazlığı ile de, kent mekânlarının dönüşümü, ekonomik ve siyasi politikalarla, planlı, programlı, bilinçli olarak gerçekleştirilmeye başlamıştır.

Kentsel dönüşüm, kent merkezlerinin canlandırılması, tarihi değere sahip alanların soyulaştırılması, yenilenmesi gibi farklı biçimler ile uygulanmaktadır. Bu uygulamaların genelde temel hedefi tarihi değere sahip alanları kent yaşamına dahil etmek ve çöküntü alanlarını yeniden kazanmak olarak adlandırılrsa da asıl hedef bu alanları satılacak bir mal haline getirerek rantı yükseltip belirli bir kesime aktarmak ve bu alanlardaki sosyal tabakayı değiştirmektir. Türkiye'de özellikle son yıllarda başta 2004 yılında çıkartılan 5104 sayılı "Kuzey Ankara

Giriş Kentsel Dönüşüm Proje Kanunu", 5393 sayılı "Belediye Kanunu", "5366 sayılı Yıpranan Tarihi ve Kültür ve Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanun" ve son dönemde gündemde olan ve büyük tepkilere neden olan "Dönüşüm Alanları Hakkında Kanun Tasarısı" ile dönüşüm alanlarına ilişkin hızla bir yasal düzenleme çabasına girilmiştir. Kentsel dönüşüm, turizm ile birlikte tarihi kent merkezlerinde uygulanmaktadır.

Antalya kent merkezinde Büyükşehir Belediyesi'nce başlatılan uygulamalarda bu kapsamdadır. Antalya'nın geleneksel kent merkezinin dönüşümünü 1980 yılında onaylanan planla birlikte getirilen kararlar hızlandırmış, Kaleiçi çevresinde geleneksel yerleşimin özgün dokusu bu plan kararlarının uygulanması sonucu kaybedilmiştir. Antalya kent merkezinde 1990 yılından itibaren yapılan çalışmalar kent bütününden kopuk parçacı kentsel tasarım niteliğindeki projelerdir. Bu projeler idarelerin kent merkezinde yapmak istedikleri uygulamalar için bir araç olarak kullanılmaktadır. Bunun yöntemi ise yarışma projeleri şeklinde gerçekleşmektedir. 2004 yılı yerel seçimlerinin ardından da kent merkezinin Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi olarak ilan edilmesiyle birlikte kent merkezine yönelik çalışmalar hız kazanmış, önceki dönemlerde uygulanamayan projeler uygulanmaya, buna ilave olarak özellikle kamu mülkiyetindeki alanlarda yeni düzenlemeler yapılmaya başlanmıştır. Kentsel dönüşümde mekânsal kararlardan da önemli olan sosyal boyut Antalya kent merkezindeki uygulamalarda da göz ardı edilmiş, kentlinin ve kent merkezindeki geleneksel üretim yapan zanaatkarların, esnafın görüşleri alınmamış, artacak rantın asıl kullanıcıya etkileri araştırılmamıştır. Kent merkezi artık Antalya dışından gelenlerin kullandığı ve çalıştığı bir bölge haline dönüşmüştür.

Yapılan çalışmalar tamamen kamu mülkiyetinde bulunan alanlar üzerinden yürütülmektedir. Sadece mülkiyeti kamuya ait yapı ve alanlarda, kentin ulaşım ve açık alan ihtiyacının giderilmesi gerekçesiyle yapılan sınırlı düzenlemeleri, kentsel dönüşüm olarak adlandırmak doğru değildir. Diğer yandan, kent merkezi temel kararlarını imar planları değil, hazırlanan alt bölge projeleri oluşturmuştur.

Bu tez çalışmasında, kentsel dönüşüm kavramı, uygulama biçimleri, uygulandığı bölgeler, ülkemizdeki mevcut yasal düzenlemeler, turizm-kültürel miras-kentsel dönüşüm ilişkileri, kent merkezinin mekânsal ve

plan kararlarında gelişimi hakkında bilgiler verilecek, Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nca 2004 yılı yerel seçimleri sonrasında başlatılan "kentsel dönüşüm" isimli çalışmalar, Stratejik Plan, Nazım ve Uygulama İmar Planı kararları, alt bölge projeleri ve ilgili kamu kurum ve STK görüşleriyle birlikte kavramlar, uygulamalar, kriterler, mevzuat ve kamu yararı açısından değerlendirilecektir.

KENTLİLEŞME SÜRECİNDE KENTSEL YAŞAMDA KALİTE, ANTALYA YEŞİLBAHÇE MAHALLESİ ÖRNEĞİ. [THE QUALITY OF URBAN LIFE IN THE PROCESS OF URBANISM AND THE EXAMPLE OF ANTALYA YEŞİLBAHÇE QUARTER.]

Yonca Çolakoğlu

Danışman: Prof.Dr. Gülser Öztunalı

Kayı

**Yer Bilgisi: Akdeniz Üniversitesi Sosyal
Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi
Anabilim Dalı**

Konu Başlıkları: Kamu Yönetimi

Özet

Kentsel yaşam kalitesi, kentlilerin kentten elde ettikleri doyum ve kentten beklentilerinin kent yönetimleri tarafından karşılanması olarak ele alınmaktadır. Kentsel yaşam kalitesi araştırmaları, günümüzde artmış ve önemli bir yere sahip olmaya başlamıştır. Çünkü, tüm dünyada ve ülkemizde, kentlerde yaşayan nüfusun artması, bunun kentsel hizmetlerin artmasına neden olması ve buna bağlı olarak kentlilerin ihtiyaçlarının ve beklentilerinin yükselmesi gündeme gelmiştir. Türkiye'de; kentsel yaşam kalitesi hem kavram hem de araştırma konusu olarak yeni olduğundan henüz konuya gereken önem gösterilmemektedir. Kentlilerin ihtiyaçlarının ve haklarının yerel yönetimler tarafından önemsenmemesi, kentlerimizde yaşam kalitesinin temel koşullarının yerine getirilmemesine neden olmaktadır. Kentlilerin bu konudaki sorunlarının çözülmesi ve kentlerde yaşam kalitesine ulaşılabilmesi için, ülkemizde de öncelikle kentlerin ve buna bağlı olarak kentlilerin temel sorunlarının belirlenmesi önem taşımakta, periyodik olarak kentsel yaşam kalitesi araştırmaları yapılarak önlemlerin alınmasına gereksinim ortaya çıkmaktadır. Antalya; kentsel sorun-

ları olan, kentsel yaşam kalitesi ölçütlerinin temel koşullarının henüz yerine getirilmediği ve kentsel yaşam kalitesine ulaşabilmenin önünde engellerin bulunduğu bir kenttir. Kentliler kendi özel yaşamlarında yaşam kalitesini yakalasalara bile kentsel sorunlar nedeniyle, kentsel yaşam kalitesine ulaşmamaktadırlar. Bu bağlamda araştırmanın konusu; "Kentleşme Sürecinde Kentsel Yaşam Kalitesi ve Antalya Yeşilbahçe Mahallesi Örneği"dir. Mahallede yaşayan kentlilerin; gelir ve eğitim seviyelerinin yüksek olması nedeniyle kendi özel yaşamlarında yaşam standartlarını yakalamış olabilecekleri için kentsel yaşamdan beklentileri de yüksek olmaktadır. Bu bağlamda, kentsel yaşam kalitesine ulaşılması için Antalya'da alınması gereken önlemlerin başında kentlilerin güvenliği ve katılım sorunlarının çözülmesi gelmektedir.

KENTİÇİ ULAŞIM POLİTİKASI, SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ: ANTALYA KENTİÇİ ULAŞIMI ÖRNEĞİ [URBAN TRANSPORT POLICY QUESTIONS AND SOLVINGS: ANTALYA CASE]

Nail Kamacı

Danışman: Prof. Dr. Ayşegül Mengi

**Yer Bilgisi: Ankara Üniversitesi Sosyal
Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi ve
Siyaset Bilimi Anabilim Dalı**

**Konu Başlıkları: Kamu Yönetimi
Şehircilik ve Bölge Planlama**

**Dizin Terimleri: Ulaşım=Urban transport
Kent yönetimi=Urban planning Ulaşım
planlaması=Transport systems
Turizm bölgeleri=Tourism policy
Antalya=Antalya**

Özet

Antalya kent merkezi kent içi ulaşım başta olmak üzere birçok sorunla gün geçtikçe büyümektedir. Bu çalışmanın yapılmasının temel nedenlerinden bir tanesi Antalya kent merkezinin yerel düzeyde yönetiminin ve bu kentin yaşamakta olduğu sorunların, plansız kentleşme / yoğun iç göç-nüfus artışı sorunsalları etrafında diğer kentlerden ayrıksı bir durum oluşturmasıdır. Antalya'nın yaşamakta olduğu kent içi ulaşım sorunu ise, bu sorunların en başta gelenidir. Bu çalışmanın konusu, Antalya'daki kent içi

ulaşım sorununun ortaya çıkması süreci veya diğer bir deyişle bu sorunu üreten etmenler ve de bu soruna bulunabilecek olası çözümler değerlendirilmektedir. Kentbilim çerçevesinden Antalya'nın incelenmesi ve bu inceleme sonucunda varılan olgulardan hareketle, Antalya'nın kendisine özgü sorunlarına Antalya'nın kendisine özgü çözüm önerilerinin üretilmesi çok acilen yapılması gereken bir işittir. Bu aciliğin iki ana dayanağı ise, bu ilin tarım ve turizm gibi iki ana sektörde ülke ekonomisi için kritik bir rol üstlenmiş olmasıdır. Aynı zamanda yirminci yüzyılın son çeyreğinde bu iki sektördeki hızlı dönüşüm ve gelişme Antalya'nın kentsel sorunlarının kaynağı olan yoğun iç göçün de nedenidir. Yani, Antalya kent merkezini önemli kılan ve belirli bir düzenlilikle yönetilmesini zorunlu hale getiren şey, ülkemiz için ekonomik-stratejik açıdan önemli bu iki sektörün kent merkezi etrafında konumlanmış olması ve aynı zamanda bu iki sektör dolayısıyla kent nüfusunun hızlı artışıdır.

Antalya kent merkezi kent içi ulaşım başta olmak üzere birçok sorunla gün geçtikçe büyümektedir. Bu çalışmanın yapılmasının temel nedenlerinden bir tanesi Antalya kent merkezinin yerel düzeyde yönetiminin ve bu kentin yaşamakta olduğu sorunların, plansız kentleşme / yoğun iç göç-nüfus artışı sorunsalları etrafında diğer kentlerden ayrıksı bir durum oluşturmasıdır. Antalya'nın yaşamakta olduğu kent içi ulaşım sorunu ise, bu sorunların en başta gelenidir. Bu çalışmanın konusu, Antalya'daki kent içi ulaşım sorununun ortaya çıkması süreci veya diğer bir deyişle bu sorunu üreten etmenler ve de bu soruna bulunabilecek olası çözümler değerlendirilmeye çalışılacaktır. Kentbilim çerçevesinden Antalya'nın incelenmesi ve bu inceleme sonucunda varılan olgulardan hareketle, Antalya'nın kendisine özgü sorunlarına Antalya'nın kendisine özgü çözüm önerilerinin üretilmesi çok acilen yapılması gereken bir işittir. Bu aciliğin iki ana dayanağı ise, bu ilin tarım ve turizm gibi iki ana sektörde ülke ekonomisi için kritik bir rol üstlenmiş olmasıdır. Aynı zamanda yirminci yüzyılın son çeyreğinde bu iki sektördeki hızlı dönüşüm ve gelişme Antalya'nın kentsel sorunlarının kaynağı olan yoğun iç göçün de nedenidir. Yani, Antalya kent merkezini önemli kılan ve belirli bir düzenlilikle yönetilmesini zorunlu hale getiren şey, ülkemiz için ekonomik-stratejik açıdan önemli bu iki sektörün kent merkezi etrafında konumlanmış olması ve aynı zamanda bu iki sektör dolayısıyla kent nüfusunun hızlı artışıdır.

METROBÜS SİSTEMLERİNİN ÜLKEMİZDE UYGULANABİLİRLİĞİNİN ARAŞTIRILMASI VE ANTALYA ÖRNEĞİ [ASCERTAIN THE APPLICABILITY OF METROBUS SYSTEMS IN OUR COUNTRY AND AN EXAMPLE ANTALYA]

Nureddin Kocabaş

Danışman: Y.Doç.Dr. M. Korkut Arberk

Yer Bilgisi: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü İnşaat Mühendisliği Anabilim Dalı

Konu Başlıkları: İnşaat Mühendisliği Ulaşım

Özet

Bu tez çalışmasının amacı, Metrobüs sistemlerinin ülkemizde uygulanabilirliğinin araştırılmasıdır. Otobüs sisteminin gerekli konfor ve hizmet düzeyini sağlayamaması, mevcut işletme koşullarında yetersiz kalması ve artan yolculuk taleplerine cevap verememesi, kent yöneticilerini kentiçi toplu taşıma projelerinde raylı sistemlere yönelmektedir. Raylı sistemler ise çok yüksek yatırım maliyetleri, uzun süren yapım süreleri ve sınırlı erişim alanları gibi problemlerle kısa ve orta vadede sorunlara çözüm getirememektedir. Bu noktada otobüs ve raylı sistemlerin olumlu yönlerini alıp olumsuz yönlerini gideren Metrobüs sistemleri, özellikle kaynak sıkıntısı çeken ve gelişen ülkelerde raylı sistemlere karşı alternatif çözüm yolu olmuştur. Bu çalışmada öncelikle kentiçi toplu taşımacılığında kullanılan mevcut türler hakkında bilgiler verilmiştir. Ardından kentiçi toplu taşımacılığında yeni bir anlayış olarak ortaya çıkan Metrobüs sistemlerinin özellikleri anlatılmış, diğer sistemlerle karşılaştırmaları yapılmış ve dünyadaki uygulamalarından bahsedilmiştir. Daha sonra da ülkemizde fizibilite etütleri tamamlanarak yapılmasına karar verilen Antalya Raylı Sistem Projesi örnek olarak seçilmiş ve bu örnek projeye göre ülkemizde raylı sistemlerin yerine Metrobüs sistemlerinin alternatif olabirliği araştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kentiçi Toplu Taşıma, Metrobüs, Lastik Tekerlekli Metro, Hızlı Otobüs Taşımacılığı, Antalya Raylı Sistem Projesi

ANTALYA-LARA ENTEGRE KIYI ALANLARI YÖNETİMİ [INTEGRATED COASTAL ZONE MANAGEMENT OF ANTALYA-LARA AS A MODEL]

Ali Bağcı

Danışman: Doç. Dr. Cem Gazioglu

Yer Bilgisi: İstanbul Üniversitesi Deniz Bilimleri ve İşletmeciliği Enstitüsü

Denizel Çevre Anabilim Dalı

Konu Başlıkları: Deniz Bilimleri

Şehircilik ve Bölge Planlama

Özet

Bu tez kıyıların oluşumunu, kıyıları ile ilgili kavramları, kıyıların sınıflandırılmasını, kıyıların rasyonel kullanımı ile sürdürülebilir kalkınma hedefinde kıyı kullanımını, korunmasını, yönetimini, mevzuatı ve planlanmasını içermektedir. Tez de en uygun kıyı yönetimi olarak "Bütünleşik Kıyı Alanları Yönetim" modeli benimsenmiştir. Antalya-Lara bölgesi bu tezde model olarak ele alınmış ve incelenmiştir. İlk olarak kıyı ile ilgili kavramlar açıklanmıştır. Rasyonel kullanım ve sürdürülebilirlik kavramı kıyı bölgesi kapsamında irdelenmiştir. Bu kapsamda Antalya- Lara Bölgesi model olarak alınmış, kıyı kaynakları, potansiyeli, kapasitesi ve sorunları ile irdelenmiş ve kıyısı rasyonel kullanım açısından değerlendirilmiştir. Kıyı yönetimi ve mevzuatı incelenmiş, ülkenin ekonomik dinamikleri ve büyük kıyı potansiyelinin yeterince kullanılmadığı ve korunmadığı gerçeği ile kıyı mevzuatı eksiklikleri ortaya konulmuştur. Kıyı kentleri ve kıyı kırsal alanlarının çok hızlı gelişmesi, planlama ve yönetim sorunlarının artması, kıyı kaynaklarının yeterince korunamaması, kapasite kullanım dengesinin kurulmaması gibi nedenlerden dolayı sürdürülebilirlik olanağının azaldığı görülmüştür. Araştırma sonunda; Kıyı mekanının planlanması için özellikle bir sistem oluşturmak ve sistem ile çevrenin karşılıklı etkileşimlerini dikkate almak gerektiği, sadece kıyı mekanının planlanmasının yeterli olmadığı, sistemi oluşturan tüm parçaların aynı önem derecesinde düşünülerek, karşılıklı etkileşimlerinin dikkate alınarak planlanması gerektiği sonucuna varılmıştır. Antalya-Lara Bölgesi kıyı alanlarının rasyonel kullanımı ile sürdürülebilir kalkınması için, çevresel ve sektörel etkileşmeyi kapsayan yeni bir "kıyı bölgesi planlaması" anlayışı getirilmiş, yasal ve yönetsel olarak yeni bir bütüncül düzenlenmeye ihtiyaç olduğu sonucuna varılmıştır.

**SİVİL TOPLUM
KURULUŞU OLARAK
HEMŞEHRİ DERNEKLERİ
VE KENTLİLEŞME
SÜRECİ (ANTALYA
ÖRNEĞİ) [FELLOW
CITIZEN ASSOCIATIONS
AS NON GOVERNMENTAL
ORGANIZATIONS
AND THE PROCESS OF
URBANIZATION (THE
CASE OF ANTALYA)]**

Şaban İnat

Danışman: Prof.Dr. Hüseyin Bal

**Yer Bilgisi: Süleyman Demirel
Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Sosyoloji Anabilim Dalı**

Konu Başlıkları: Sosyoloji

Özet

Bu araştırmada sivil toplum kuruluşlarından olan hemşehri derneklerinin kentleşme sürecinde bir tampon mekanizması olarak nasıl ortaya çıktıkları ve işlevlerinin neler olduğu üzerinde durulmuştur. Bunun için öncelikle sivil toplum örgütleri olgusu ile birlikte göç, kentleşme ve hemşehri derneklerinin işlevleri ortaya konulmuştur. Hemşehri ilişkileri başlangıçta dayanışma eksenlidir. Bu dayanışma zamanla güç ve çıkar ilişkilerine döner. Hemşehri ilişkilerinin informal yapısı zamanla formelleşir ve hemşehri dernekleri ortaya çıkar. Başlangıçta hemşehrilik ilişkileri toplumun alt kesimlerinde informal şekilde yaygın olarak gözükürken, zamanla toplumun üst kesimlerinde bu ilişkinin formelleşmiş şekli görülmeye başlar. Şte bu çalışmamızda bu iki ilişki biçimi ayrıştırılmaya çalışılmıştır. Türkiye’de yapılan araştırmalarda gecekondulaşmanın neticesi olarak görülen hemşehrilik ilişkilerinin zamanla yok olacağı öngörülmüştür. Fakat hemşehrilik ilişkileri dönüşüm geçirecek daha da güçlenmiş, informal ilişki biçiminden formal ilişki biçimine dönüşmüştür. Hemşehrilik ilişkileri daha çok şöyle bir seyir izlemektedir. Kente göç yolu ile gelenler hemşehrilerini bulurlar ve onların yardımıyla iş ve barınma sorunlarını çözmeye çalışırlar. Bu insanlar zamanla ekonomik bakımdan hemşehri derneklerine üye olma eğilimleri artar. Ekonomik bakımdan iyi konuma gelemeyenler ise eski hemşehri ilişkilerini devam ettirirler. Anahtar Kelimeler: Kentleşme, kentlileşme, sivil toplum örgütleri hemşehrilik ilişkileri, hemşehri dernekleri,

**THE ANALYSIS
OF HISTORICAL /
CULTURAL PATTERN
DEVELOPMENT AND
CONSERVATION PLANS
OF ANTALYA KALEİÇİ
[ANTALYA KALEİÇİ
YERLEŞMESİNİN KÜLTÜR
DÖNEMLERİ AÇISINDAN
KENT DOKULARI VE
KORUMA PLANLARININ
İNCELENMESİ]**

Ayşe Süer

Danışman: Doç.Dr. Ülker Seğmen

**Yer Bilgisi: İzmir Yüksek Teknoloji
Enstitüsü Mühendislik ve Fen Bilimleri
Enstitüsü Şehir Planlama Anabilim Dalı**

**Konu Başlıkları: Şehircilik ve Bölge
Planlama**

Özet

Tarihi kentler zaman içinde farklı sosyal, kültürel ve politik ilişkilerin kentsel mekandaki fiziksel biçimlenmesinin ürünüdür. Bu bağlamda Koruma planları öncesinde hazırlık aşamasında sadece bugünün kentsel yapısını ele almak ve bu yapı üzerinde çalışmalar yapmak, etkili bir koruma planı için yeterli olmamaktadır. Bu çalışmada Antalya Kaleiçi tarihi kent merkezinin kültürel dönemler açısından kentsel gelişimi ortaya konmuş ve bu tarihi kentsel yapının koruma planları kararlarına ne şekilde yansıtıldığı incelenmiştir.

Çalışmanın ana çatısını kentsel dokunun farklı tarihsel dönemleri açısından çözümlenmesi oluşturmuştur. Kentsel dokunun çözümlenmesinde, tarihi süreç içindeki dönemlerin kentsel yapı özellikleri incelenerek, coğrafi özellikleri de dikkate alınarak Kaleiçi yerleşmesinin her dönem için kentsel kurgusunun açıklanması amaçlanmıştır.

Kaleiçi yerleşme alanı içinde yer alan farklı iki kentsel doku örneği, bugün ve geçmiş arasındaki ilişkinin değişim veya süreklilik açısından ortaya konması amacı ile ele alınmış, sonuçta bugünkü kentsel yapısının oluşumunda geçmişteki tarihsel izlerin görüldüğü belirtilmiştir.

Ancak koruma plan kararlarının irdelenmesi sonucunda tarihi kentsel yapının plan kararlarının oluşmasında dikkate alınmadığı, özellikle arkeolojik alanların ve anıtsal yapıların kentsel bütüne ilişkisinin kurulamadığı saptanmıştır.

Sonuç olarak tarihi kentsel yapının bir bütün olarak ele alınmasında sadece bugünkü kentsel yapı üzerinde fiziksel anlamda çalışmaların yeterli olmadığı aynı zamanda yerleşmenin süreç içindeki değişimleri de içeren tarihsel ve kültürel bütünlüğü açısından da ele alınmasının gerekliliği nedenleri de belirtilerek ortaya çıkarılması amaçlanmıştır.

Bu çalışma ile aynı zamanda bundan sonraki koruma planlarına ışık tutması açısından tarihi kentsel yapının çözümlenmesinde farklı metodolojik bir yaklaşımın geliştirilmesi bir başlangıç olarak değerlendirilmelidir.

**UZAKTAN ALGILAMA
VE COĞRAFI
BİLGİ SİSTEMLERİ
YÖNTEMLERİYLE
KIYI BÖLGELERDE
ARAZİ ÖRTÜSÜ/
ARAZİ KULLANIMI
DEĞİŞİMİNİN İZLENMESİ
VE ANALİZİ: ANTALYA-
KEMER ÖRNEĞİ
[MONITORING AND
ANALYSİNG OF LAND
USE AND LAND COVER
CHANGE BY MEANS
OF REMOTE SENSING
AND GEOGRAPHIC
INFORMATION SYSTEMS:
A CASE STUDY OF
ANTALYA-KEMER]**

İşin Onur

**Danışman: Prof.Dr. Derya Maktav
Doç.Dr. Mustafa Sarı**

**Yer Bilgisi: İstanbul Teknik Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü Jeodezi ve
Fotogrametri Mühendisliği Anabilim Dalı**

**Konu Başlıkları: Jeodezi ve
Fotogrametri**

Özet

Doğal güzellikleri ve tarihi dokusuyla yalnızca Türkiye'nin değil, dünyanın da en güzel bölgelerinden biri olan Antalya ilinin özellikle kıyı bölgelerinde yoğun göç ve turizm nedeniyle yerleşim hızla artmaktadır. Tatil köyleri, otelleri ve yazlık/kışlık yerleşim birimleriyle Antalya'nın Kemer ilçesi dinamik

bir bölgedir. 1960'lı yıllarda Antalya- Kemer arası karayolunun olmaması nedeniyle küçükbir köy olan ve gelişemeyen Kemer, 1980'li yıllarda açılan karayolu nedeniyle hızla gelişmeye başlamıştır. Bu çalışmada, bu turistik ilçenin 1975 yılından 2004 yılına kadar olan arazi örtüsü ve arazi kullanımı değişimleri izlenmiş ve analiz edilmiştir. 1975 tarihli LANDSAT MSS, 1987 tarihli LANDSAT TM, 1995 tarihli LANDSAT TM ve 2004 tarihli IKONOS görüntüleri kullanılmıştır. Yardımcı veriler olarak hava fotoğrafları, topoğrafik haritalar, orman amenajman haritası, GPS noktaları ve yükseklik verileri kullanılmıştır. Mevcut veriler ve arazi kullanım sınıflarını içeren sonuç tematik haritalar, Coğrafi Bilgi Sistemi (CBS) ortamına aktarılmıştır. Her bir görüntüde yerleşim alanları, tarım alanları, orman ve vb. gibi sınıflar ilçe bazında belirlenmiş, bunların alt sınıfları oluşturulmuştur. Elde edilen sonuç istatistiksel veriler ise arazi kullanımı değişimlerinin dinamiğini göstermiş

ve geleceğe yönelik planlamalara esas olabilecek bir altlık oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan Algılama, CBS, arazi kullanımı, arazi örtüsü, izleme

TURİZMİN KENTLEŞME SÜRECİNE ETKİLERİ: ALANYA ÖRNEĞİ [TOURISM INFLUENCE TO URBANİZATION: BASED ON EXAMPLE OF ALANYA]

Seyfiddin Muradov

Danışman: Y. Doç. Dr. İhsan Keleş

Yer Bilgisi: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Konu Başlıkları: Turizm

Özet

Tüm Dünyada olduğu gibi Türkiye'de de, turizm faaliyetleri çok hızlı bir biçimde artış

göstermektedir. Turizmin gelişmesi ile birlikte özellikle turizm bölgelerindeki kent ve kasabalarımızın dokusunda önemli değişimler yaşanmaktadır. Bu esnada tarihi eserler ve geleneksel dokunun korunması gibi önemli konular göz ardı edilmeden, kent içi ulaşımın düzenlenmesinin, kentsel çevre kalitesinin artırılması ve kent kimliğinden kentli yaşam kalitesine uzanan bir kentsel gelişmenin uygulanması ülkemize gelen yabancı turistlerin memnuniyetini kazanmak açısından bir zorunluluktur.

Çalışma alanımız olan Alanya'da son dönemlerdeki turizm faaliyetlerinin artması ile kentleşme konusunda da önemli gelişmeler söz konusudur. Bu süreçte öncelikle turizm sektörü ile ilgili şehir planlama sisteminin, toplumsal değerleri içeren bir şekilde, planlama, tasarım ve mimarlık açısından ekolojik Rönesans diye nitelendirebileceğimiz yaklaşımın ilkelerine uyumlu duruma getirilmesi gerekmektedir.